

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura sârbă maternă

Numele:.....

.....

Inițiala prenumelui tatălui: .....

Prenumele:.....

.....

Școala de proveniență: .....

.....

Centrul de examen: .....

Localitatea: .....

Județul: .....

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

30 de puncte

Daје се текст:

Хасанагиница – народна балада

„Шта се б' јели у гори зеленој?
Ал' је снијег, ал' су лабудови?
Да је снијег, већ би окопнио,
лабудови већ би полетјели.
Нит' је снијег, нит' су лабудови,
него шатор аге Хасан-аге;
он болује од љутијех рана.
Облази га мати и сестрица,
а љубовца од стида не могла.

Кад ли му је ранам' боље било,
он поручи вјерној љуби својој:
„Не чекај ме у двору б'јелому,
ни у двору, ни у роду мому.”
Кад кадуна р' јечи разумјела,
још је јадна у тој мисли стала,
јека стаде коња око двора;
тад' побјеже Хасанагиница
да врат ломи куле низ пенџере;
за њом трче дв' је ћере дјевојке:
„Врати нам се, мила мајко наша!
Није ово бабо Хасан-ага,
већ даица Пинторовић беже.”
И врати се Хасанагиница,
тер се вјеша брату око врата:
„Да мој брате, велике срамоте,
гдје ме шаље од петоро дјеце!”
Беже мучи, ништа не говори,
већ се маша у џепе свионе
и вади јој књигу опрошћења,
да гре с њиме мајци унатраге.
Кад кадуна књигу проучила,

два је сина у чело љубила,
а дв'је ћере у румена лица,
а с малахним у бешици синком
од' јелит' се никако не могла;
већ је братац за руке узео
и једва је с' синком раставио,
тер је меће к себи на коњица,
с њоме греде двору бијелому.

У роду је мало вр'јеме стала,
мало вр'јеме, ни недјељу дана.
Добра када и од рода добра,
добру каду просе са свих страна,
а највише Имотски кадија.
Кадуна се брату свому моли:
„Ај тако те не желила, брацо,
немој мене дават' ни за кога,
да не пуца јадно срце моје
гледајући сиротице своје.”
Али беже ништа не хајаше,
већ њу даје имотском кадији.
Још кадуна брату се мољаше,
да напише листак б' јеле књиге,
да је шаље имотском кадији:
„Дјевојка те л'јепо поздрављаше,
а у књизи л'јепо те мољаше:
кад покупиш господу сватове,
и кад поћеш њеном б'јелу двору,
дуг покривач носи на дјевојку;
када буде аги мимо двора,
да не види сиротице своје.”
Кад кадији б'јела књига дође,
господу је свате покупио,
свате купи, греде по дјевојку.

Напишите одговор на сваки од следећих захтева који се односе на дати књижевни текст. Одговор упишите у простор наведен у уносу сваког захтева.

1. Допуните следеће изјаве одговарајућим објашњењем: 4 поена

а. Десетерац је .....

.....

б. Стилска фигура којом почиње ова песма јесте .....

2. Одабери једну од следећих опција које одређују којој књижевној врсти припада песма Хасанагиница:

а. роману

б. епској песни

в. поеми

г. балади

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Хасан-Ага тера своју супругу од куће због:

а. неверности

б. стида

в. неродности

г. непослушности

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. Обележите словом х тачност сваке изјаве на основу информација дати у књижевном делу. 6 поена

Изјава	Тачно	Нетачно
а. Хасанагиница има двоје деце.		
б. Пинторовић-бег је Хасан-агин брат.		
в. Хасанагиница моли свога брата да је не „даје ни за кога“.		
г. Хасанагиница се тешко растаје од своје деце.		
д. Ова песма има сретан крај.		
ђ. Хасанагиница обилази свог рањеног супруга.		

Даје се текст:

Велики камени мостови, сведоци ишчезлих епоха кад се другојачије живело, мислило и градило, сиви и зарудели од ветра и кише, често окрзани на оштро резаним ћошковима, а у њиховим саставцима и неприметним пукотинама расте танка трава или се гнезде птице. Танки железни мостови, затегнути од једне обале до друге као жице, што дрхте и звуче од сваког воза који пројури; они још као да чекају свој последњи облик и своје савршенство, а лепота њихових линија откриће се потпуно очима наших унука. Дрвени мостови на уласку у босанске варошице чије греде поигравају и звуче под копитама сеоских коња као дашчице ксилофона. И, најпосле, они сасвим мали мостићи у планинама, заправо једно једино овеће дрво или два прикована једно уз друго, пребачени преко неког горског потока који би без њих био непрелазан. По два пута у години горска бујица односи, кад надође, та брвна, а сељаци слепо упорни као мрави, секу, тешу и постављају нова. Зато се уз те планинске потоке, у затокама међу стенама, виде често ти бивши мостови; леже и труну као и остало дрво направљено ту случајем, али та затесана брвна, осуђена на огањ или труљење, издвајају се од осталог наноса и подсећају још сада на циљ коме су служила.

1. У датој реченици реч дашчице јесте:

- а. заједничка именица
- б. описни придев
- в. градивна именица
- г. лична заменица

2 поена

Слово тачног одговора је:

2. Реч босанске јесте:

- а. именица
- б. заменица
- в. глагол
- г. придев

2 поена

Слово тачног одговора је:

3. Именица копитама је у:

- а. дативу
- б. локативу
- в. номинативу
- г. инструменталу

2 поена

Слово тачног одговора је:

4. У датом одломку пронађи:

8 поена

а. Бар 4 именица

б. Најмање 4 придева

5. Одреди вид следећих придева:

3 поена

• дрвени –

• мали –

• овеће –

6. Напиши како придев МАЛИ звучи у компаративу и суперлативу.

2 поена

7. Подвуци префиксе и суфиксе у следећим речима.

4 поена

варошице

мостићи

овећи

дашчице

8. Именицу мостић мењај по падежима у једнини.

7 поена

Subiectul al III-lea

30 de puncte

Даје се текст:

Песма за мамине очи
Мира Алечковић

За све бесане ноћи
и за све брижне очи
које си од мене крила,
за све уздахе твоје,
за очи које се боје
за мене, мајко мила,
за све пољупце твоје,
за руке твоје меке,
за речи топле, благе,
које си шапутала,

за све, за све ти хвала,
за сву одшивену дугмад,
за све немирлуке моје,
за порубе које си шила,
за сваку твоју сузу
која није потекла,
за све што си ми дала,
за све што си ми рекла,
хвала ти, мајко мила.

Када си прочитао песму запазио си шта песникиња каже о својој мајци. За њу је мајка особа која има прелепе очи, она је мила, са благим гласом, емотивна.

Опиши лик твоје мајке у најмање 150 речи на основу текста и твојих осећања и расположења.
30 поена

Напомена бр. 1

Оцењивање се додељује на следећи начин:

- за садржај стилског дела - **20 поена** (сензибилитет - 4 поена, имагинација - 4 поена, поетски језик - 4 поена, порука - 4 поена, лични став - 4 поена);
- за логички ред идеја и њихову исправну формулацију - **4 поена** (логички распоред идеја - 2 поена, исправна формулација идеја - 2 поена);
- изглед стилског дела - **6 поена** (поштовање правила савременог књижевног језика - 3 поена, употреба стандардног српског- 2 поена, читљивост текста - 1 поен).

Напомена бр. 2

Ученик ће добити бодове само ако напише стилско дело у потребном обиму.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 25 horizontal lines spaced evenly across the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. The area is empty and occupies most of the page.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. The area is empty and occupies most of the page.